

TRIVELIS

INŠTITUT ZA OBRAMBO, VARNOST IN ODPORNOST

Srednja Evropa pospešuje oboroževanje: modernizacija kot nova varnostna realnost

Poročilo Trivelis Inštituta

Brin Najžer, PhD Podpredsednik Evro-Atlantskega Sveta Slovenije

Avstrija, Hrvaška, Italija in Madžarska so v polnem zagonu modernizacije oboroženih sil. V zadnjih petih letih so znatno okrepile ključne zmogljivosti, od oklepnih enot in zračne obrambe do kibernetških in brezпилotnih sistemov. Tri članice Nata (Hrvaška, Italija, Madžarska) so že dosegle ali presegajo 2 % BDP za obrambo, Avstrija pa kljub nevtralnosti postopoma dviguje izdatke proti 2 % do leta 2032.

Ta val investicij ni zgolj kratkoročen odziv na vojno v Ukrajini ali spremenjene varnostne razmere v Evropi. Gre za dolgoročno strateško odločitev, ki bo v naslednjem desetletju določila raven varnosti v srednji Evropi. Ne gre več zgolj za postopno povečevanje obrambnih proračunov ali nadomeščanje zastarele opreme, temveč za širšo transformacijo načina razmišljanja o varnosti. Države v regiji danes aktivno gradijo zmogljivosti, ki so prilagojene sodobnim konfliktom, kjer klasična delitev med mirom in vojno pogosto ne obstaja več. Posledično se spreminja tudi ravnotežje moči v srednji in jugovzhodni Evropi.

“Ta val investicij ni zgolj kratkoročen odziv na vojno v Ukrajini ali spremenjene varnostne razmere v Evropi. Gre za dolgoročno strateško odločitev, ki bo v naslednjem desetletju določila raven varnosti v srednji Evropi.”

Vojna v Ukrajini je razkrila številne pomanjkljivosti evropskih vojsk, predvsem na področjih zračne obrambe, logistike, digitalne povezanosti in uporabe brezпилotnih sistemov. Hkrati je pokazala, kako pomembna je sposobnost dolgotrajnega delovanja, ne le hitrega odziva. Države so se na te lekcije odzvale razmeroma hitro, kar se odraža v obsegu in usmeritvi investicij.

V vseh štirih državah se zato pojavljajo podobne prioritete. V ospredju so zračna obramba, modernizacija kopenskih sil, digitalizacija vojaških sistemov in razvoj kibernetških in brezпилotnih zmogljivosti. Gre za področja, ki so se v sodobnih konfliktih izkazala kot odločilna, saj omogočajo hitrejše odločanje, večjo natančnost delovanja in boljšo zaščito pred različnimi vrstami groženj.

“Ne gre več zgolj za postopno povečevanje obrambnih proračunov ali nadomeščanje zastarele opreme, temveč za širšo transformacijo načina razmišljanja o varnosti.”

Avstrija – previdna modernizacija z osredotočenostjo na odpornost

Avstrijski načrt modernizacije oboroženih sil z imenom Bundesheer 2032+ prinaša strukturne spremembe, obnovo infrastrukture in zapolnitev vrzeli ključnih zmogljivosti. Posebej pomembna je vzpostavitev samostojnih kibernetških sil oktobra 2024,² ki omogočajo obrambo pred kibernetškimi napadi, vključno z omejenim ofenzivnim delovanjem v skrajnih primerih.³

Država je desetletja vzdrževala skromno vojsko, namenjeno predvsem obrambi lastnega ozemlja. To se odraža na zgodovinskem trendu relativno nizkih obrambnih izdatkov, tudi v času hladne vojne, kjer so vrhunec dosegli leta 1964 z 1,9 % BDP. Po hladni vojni je izdatke znižala pod 1 % BDP in zmanjšala obseg sil. Trend se je obrnil šele po ruskem napadu na Ukrajino leta

AVSTRIJA (vse vrednosti so za leto 2025)¹

Število prebivalcev (milijoni)	9,1
Skupni BDP (milijarde EUR)	501
Odstotek BDP za obrambo/ vrednost (milijarde EUR)	1% 5,63
Št. aktivnih pripadnikov oboroženih sil	23.500

2022. Avstrija je v postopku postopnega dviganja obrambnih izdatkov s ciljem 1,5 % do leta 2027 in 2 % do leta 2032.

Kopenske sile izboljšujejo svojo mobilnost in zaščito z modernizacijo flote tankov Leopard 2A4⁴ in pehotnih vozil Ulan v skupni vrednosti 560 milijonov evrov.⁵ Hkrati je Avstrija za približno 1,8 milijarde evrov⁶ naročila 225 novih oklepnikov Pandur EVO 6x6 v 12 različicah, od transporterjev do protidronskih in vozil za elektronsko vojskovanje. S tem Avstrija gradi bolj prilagodljive sile, ki se lahko odzivajo na različne scenarije, vključno z naravnimi nesrečami in hibridnimi grožnjami.

V zraku Avstrija krepi transport in šolanje z novimi letali Embraer C-390 in Leonardo M-346,⁷ načrtuje pa tudi zamenjavo starejših letal Typhoon. Eden ključnih poudarkov je zaščita zračnega prostora. Avstrija je bila tradicionalno osredotočena na enoplastno zaščito srednjega dosega za obrambo lastnega zračnega prostora pred neposrednim napadom. Danes se to spreminja. Država uvaja večplastni pristop, ki vključuje sisteme kratkega in srednjega dosega (Skyranger,⁸ IRIS-T), ter razmišlja tudi o zmogljivostih dolgega dosega (Arrow 3 ali Patriot).⁹ Predviden proračun za projekt je približno 4 milijarde evrov.¹⁰ Takšna struktura omogoča boljšo zaščito pred različnimi vrstami groženj, od brezpilotnih letalnikov do bolj naprednih raketnih sistemov.

Kot dodatno podporo prenovljeni vojaški organizaciji in za zagotovitev zadostnih infrastrukturnih zmogljivosti je Avstrija predvidela več kot 800 projektov na več kot 20 objektih. Vrednost del, ki so se že začela leta 2020 in naj bi se zaključila do konca leta 2026, je ocenjena na približno 1,3 milijarde evrov.¹¹

S članstvom v EU, sodelovanjem v skupni zunanji in varnostni politiki EU ter sodelovanjem v Partnerstvu za mir zveze Nato od leta 1995 naprej je Avstrija svojo nevtralnost deloma zameglila. Kljub temu tri četrtine Avstrijcev še vedno podpirajo stališče večne nevtralnosti, ki je zapisano v temeljni državni pogodbi.¹²

V širšem kontekstu Avstrija deluje bolj zadržano kot ostale sosede. Namesto hitrih in obsežnih nakupov gradi postopno, a stabilno obrambno strukturo, ki je prilagojena njenemu političnemu in varnostnemu položaju. Za razliko od Hrvaške in Madžarske, ki sta hitro skočili na 2 % BDP, Avstrija napreduje postopoma in ohranja ravnotežje med potrebo po zvišanju obrambnih izdatkov, politično voljo in javnomnenjsko podporo.

Hrvaška – hitri preskok iz vzhodne dediščine na zahodne standarde

Hrvaška je v zadnjih letih doživela eno najbolj izrazitih vojaških transformacij v regiji. Po obdobju relativno nizkih vlaganj je država začela intenzivno modernizacijo, ki jo poganjajo tako notranji kot zunanji dejavniki. Gospodarska rast ji omogoča večje investicije, hkrati pa tesno sodelovanje z zavezniki, predvsem z ZDA, pospešuje prenos znanja in tehnologije. Tesne vezi z ZDA Hrvaška potrjuje tudi s številnimi skupnimi vojaškimi vajami in večjimi nakupi ameriške opreme. Hrvaške pomorske baze v Splitu in na Krku so tudi del logistične verige ameriške mornarice. Leta 2025 je Hrvaška podpisala vojaška sporazuma z Albanijo in Kosovom ter novembra 2025 ponovno uvedla sistem obveznega služenja dvomesečnega vojaškega roka.

HRVAŠKA (vse vrednosti so za leto 2025)¹³

Število prebivalcev (milijoni)	4
Skupni BDP (milijarde EUR)	92
Odstotek BDP za obrambo/ vrednost (milijarde EUR)	2,01% 186
Št. aktivnih pripadnikov oboroženih sil	16.800

Osrednji cilj te transformacije je jasen: vzpostaviti sile, ki so interoperabilne z drugimi članicami Nata in EU ter sposobne delovati v sodobnih operacijah. To se najbolj jasno kaže v modernizaciji kopenskih sil, ki bodo med drugim prejele ameriška pehotna bojna vozila Bradley, raketne sisteme HIMARS¹⁴ in francoske samohodne havbice Caesar Mk2.

Najbolj pomemben nakup pa je naročilo 44 tankov Leopard 2A8, ki ga je Hrvaška podpisala leta 2025. V sklopu dogovora je podarila 30 tankov M-84 in 30 pehotnih bojnih vozil M-80 Ukrajini, v zameno pa ji je Nemčija nakazala 145 milijonov evrov kot kompenzacijo, ki jo bo Hrvaška porabila za nakup nemških tankov. Skupna vrednost projekta je približno 1,5 milijarde evrov, od tega je Hrvaška pridobila financiranje preko mehanizma EU SAFE v višini 1,14 milijarde. Tanke naj bi dobavili med letoma 2028 in 2030.¹⁵ Skupaj vsi ti sistemi omogočajo močnejšo ognjeno podporo, boljšo zaščito enot in hitrejše odzivanje na sodobne grožnje.

Naša vzhodna sosedja je že leta 2019 ustanovila kibernetško vesoljsko poveljstvo. Njegova naloga je zavarovati vojaške komunikacije, zato deluje v okviru generalštaba. Poveljstvo sodeluje tudi z nacionalnim centrom za kibernetško varnost, ki je bil ustanovljen leta 2024. Skupaj s tehnološko modernizacijo oboroženih sile takšna kombinacija bistveno povečuje odvrtačalno moč države. To je pomembna sprememba, ki Hrvaško postavlja bližje bolj razvitim evropskim vojskam.

Sodobna letala in helikopterji omogočajo boljši nadzor zračnega prostora, večjo zanesljivost in bolj učinkovito sodelovanje v mednarodnih operacijah. Mesto ob boku drugih večjih evropskih držav si je Hrvaška tako utrdila tudi v zraku, s prehodom iz zastarelih sovjetskih letal MiG-21 na sodobne večnamenske francoske lovce Rafale F3-R. Nakup v skupni vrednosti 1,5 milijarde evrov¹⁶ prinaša kvalitativni preskok, ki vpliva tako na operativne zmogljivosti kot na politični položaj države znotraj zavezništva. Dodatno je ta položaj okrepilo naročilo osmih večnamenskih ameriških helikopterjev MH-60 Black Hawk v skupni vrednosti 350 milijonov evrov.¹⁷

Posebno pozornost si zasluži razvoj brezpilotnih sistemov. Leta 2025 je Hrvaška presenetljivo razkrila domače proizvodne zmogljivosti za izdelavo dronov kamikaze in napovedala obširna naročila. Cilj naj bi bil proizvesti do 500.000 takšnih dronov na leto,¹⁸ kar nakazuje dolgoročno razmišljanje o razvoju ključnih domačih zmogljivosti, ki presega zgolj nakupovanje opreme.

Na drugi strani mornarica ostaja nekoliko v ozadju, a se postopoma modernizira z novimi domačimi patroljnimi čolni Omiš, razmišlja pa tudi o nakupu korvet. To ni nujno slabost, temveč odraz strateških prioritet. Hrvaška se zavestno osredotoča na tista področja, kjer lahko z omejenimi sredstvi doseže največji učinek. Takšen pristop je značilen za države, ki so v fazi hitre modernizacije.

V primerjavi z drugimi državami v regiji Hrvaška izstopa po hitrosti in odločnosti. V samo nekaj letih je z uporabo EU finančnih mehanizmov (EU SAFE), v kombinaciji z donacijami opreme Ukrajini, naredila večji tehnološki skok kot mnoge večje države. Hrvaško ministrstvo za obrambo ocenjuje, da bo celoten proces modernizacije do leta 2030 stal približno 4 milijarde evrov.¹⁹ Njena transformacija je hitrejša kot v Avstriji, bolj operativno usmerjena kot na Madžarskem in srednjeročno bolj finančno vzdržna kot ambicije Italije.

Italija – industrijsko zaledje in ambiciozni načrti

Za razliko od drugih sosed je Italija ena najmočnejših obrambnih industrijskih sil v Evropi, s številnimi pomembnimi podjetji, ki imajo tudi globalni vpliv, zlasti na področju ladjedelništva, letalstva in elektronike. Ta industrijska moč in strateška vizija jo postavljata v povsem drugo kategorijo v primerjavi z Avstrijo, Hrvaško in Madžarsko.

Italija razpolaga z enimi največjih in najbolj izkušenih oboroženih sil v Evropi. Kot vodilna članica Nata in EU ima na svojem ozemlju pomembna mednarodna poveljstva. Med njimi sta na primer poveljstvo pomorskih sil za Sredozemlje EU (EUNAVFORMED), ki ima sedež v Rimu, in Nato korpus za hitro posredovanje (NRDC-ITA), ki ima sedež v Milanu.

ITALIJA (vse vrednosti so za leto 2025)²⁰

Število prebivalcev (milijoni)	60,9
Skupni BDP (milijarde EUR)	2250
Odstotek BDP za obrambo/ vrednost (milijarde EUR)	2,01% 45,3
Št. aktivnih pripadnikov oboroženih sil	160.400

Italijanske kopenske sile posodablajo tanke Ariete²¹ in širijo floto oklepnih vo-

zila z nakupom 1050 novih pehotnih bojnih vozil Lynx²² nemškega proizvajalca Rheinmetall. Poglobljeno sodelovanje z nemškimi obrambnim gigantom predstavlja tudi nakup do 380 tankov KF-51 Panther, ki ga Italija načrtuje v naslednjih nekaj letih. Kot ilustracijo razlik v relativnih ambicijah naših sosed bo Italija za vozila Lynx odštela približno 6 milijard evrov, za tanke pa dodatnih 10 milijard.²³ Ti sistemi vojski zagotavljajo visoko mobilnost, močno zaščito in integracijo med vsemi domenami vojskovanja, kar bo močno povečalo njene bojne zmogljivosti v prihodnjem desetletju.

V zraku Italija krepi svoje letalstvo z nakupi 24 novih letal Eurofighter Typhoon²⁴ in 25 dodatnih letal F-35 (15 F-35A in 10 F-35B).²⁵ Skupaj bo za prenovljeno in razširjeno floto Italija odštela približno 14,5 milijarde evrov. Zelo pomembno nadgradnjo zmogljivosti pa predstavljata dve letali za elektronsko vojskovanje EA-37B Compass Call.²⁶ Italija bo prva tuja uporabnica teh ameriških letal, ki so primarno namenjena za onemogočanje sovražnih komunikacijskih in radarskih sistemov ter nadzor elektromagnetnega spektra. Poleg letal Italija prenavlja tudi floto napadalnih helikopterjev. 29 novih helikopterjev AW249 Fenice bo zamenjalo obstoječe helikopterje A129 Mangusta.²⁷

Na tleh Italija nadgrajuje protizračno obrambo z novimi sistemi SAMP/T NG.²⁸ Kombinacija različnih platform v zraku in na tleh omogoča širok spekter delovanja, od nadzora lastnega zračnega prostora do projekcije letalske moči nad Sredozemljem.

Na sredozemskem morju je Italija prisotna tudi s svojo mornarico, eno najmočnejših v regiji. Mornarica dobiva nove podmornice U212NFS²⁹ in posodablja in širi floto fregat FREMM.³⁰ Skupna vrednost projektov presega 5 milijard evrov, kar predstavlja velik vložek v italijanske pomorske zmogljivosti. Poleg tega Italija načrtuje še večje investicije v gradnjo novih rušilcev in amfibijskih ladij, ki bodo, v kombinaciji z letalstvom, še dodatno povečale italijanske zmogljivosti za projekcijo moči v sredozemskem bazenu.

Italijanski pristop temelji na dolgoročnem načrtovanju in integraciji različnih področij. To ji omogoča večjo neodvisnost in fleksibilnost pri sprejemanju odločitev ter pospešuje investicije v sisteme naslednjih generacij. Medtem ko Avstrija, Hrvaška in Madžarska kupujejo že izdelane sisteme, Italija soustvarja prihodnost, od letal šeste generacije (projekt GCAP) do obsežnega razvoja brezpilotnih platform (EURODRONE). Kljub tem prednostim se Italija sooča tudi z izzivi, predvsem na področju financiranja. Ambiciozni projekti zahtevajo velika sredstva, kar odpira vprašanja o dolgoročni vzdržnosti, tudi v luči visokega državnega dolga.

Madžarska – posodobljen vzhodni bok Nata

Madžarska igra pomembno vlogo v varovanju vzhodnega boka zveze Nato in služi kot ključen transportni koridor med zahodom in vzhodom. Poleg članstva v EU in Natu Madžarska sodeluje tudi v okviru Višegrajske skupine. V sklopu okrepljene prednje prisotnosti je od leta 2022 na Madžarskem ena izmed Natovih bojnih skupin. Kot članica Nata in EU sodeluje v skupnih strukturah, hkrati pa ohranja določeno stopnjo strateške samostojnosti. Ohranja tudi relativno dobre odnose z Rusijo in Srbijo, s katero je leta 2025 podpisala tudi dogovor o obrambnem sodelovanju.

MADŽARSKA (vse vrednosti so za leto 2025)³¹

Število prebivalcev (milijoni)	9,8
Skupni BDP (milijarde EUR)	216
Odstotek BDP za obrambo/ vrednost (milijarde EUR)	2,06% 3
Št. aktivnih pripadnikov oboroženih sil	32.150

Osrednji steber madžarskih prizadevanj je program Zrinyi 2026 v skupni vrednosti približno 13 milijard evrov.³² Podobno kot hrvaški tudi madžarski načrt temelji na zamenjavi zastarelih zmogljivosti iz časov hladne vojne s sodobnimi platformami v skladu s standardi zveze Nato, le da je svojo vojaško transformacijo začela prej in jo izvaja relativno hitro, predvsem zaradi visoke stopnje regionalne ogroženosti. Madžarska je začela resno vlagati v kibernetike zmogljivosti leta 2022, ko je vzpostavila Center za kibernetike in informacijske operacije in oblikovala doktrino za kibernetike operacije.

Program modernizacije je v zadnjih letih bistveno spremenil strukturo vojske. Največjo investicijo, v vrednosti 2 milijard evrov, predstavlja 218 pehotnih bojnih vozil KF41 Lynx.³³ Vozila bodo omogočila večjo mobilnost, ki je za Madžarsko ključna zmogljivost zaradi geografskega položaja in ustroja države. Zaradi tega je prav tako pomembna flota 44 tankov Leopard 2A7 in 25 samohodnih havbic PzH 2000, ki dopolnjujejo madžarske motorizirane in oklepne zmogljivosti.³⁴ Integracija sodobnih sistemov omogoča tako boljšo mobilnost kot zaščito, ognjeno moč in interoperabilnost znotraj zveze Nato.

Interoperabilnost se odraža tudi v zraku. Madžarska je že v celoti posodobila svojo floto večnamenskih helikopterjev.^{35,36} Leta 2024 pa se je odločila tudi za štiri dodatna letala³⁷ za svojo floto 14 lovcev Saab Gripen C. Letala ima sicer v najemu, a bodo po izteku pogodbe konec leta 2026 vsa pripadla njej.³⁹ Pred iztekom pogodbe bo Saab celotno floto tudi nadgradil. Kot dopolnilo letalskim silam je Madžarska naročila tudi raketne sisteme kratkega/srednjega dosega NASAMS.³⁹

Njena lokacija na vzhodnem boku Nata ji daje poseben obrambni pomen znotraj zavezništva, a je hkrati bolj izpostavljena tudi hibridnim grožnjam. Zaradi svoje lege in političnega položaja namenja velik pomen razvoju lastne obrambne industrije, a so zaradi relativno slabo razvitega gospodarstva ta prizadevanja še omejena. Najbolj pomemben sestavni del je bila vzpostavitev tovarne za proizvodnjo pehotnih bojnih vozil Lynx v sodelovanju v nemškem obrambnem velikanom Rheinmetall leta 2023. Tovarna proizvaja vozila za Madžarsko in tudi za izvoz.

Madžarska vloga kot ključni transportni in logistični koridor Nata je v zadnjih letih izrazito pridobila na pomembnosti, česar se država zaveda in je svoje sile prilagodila zaščiti te ključne obrambne osi. V primerjavi z Italijo, ki vlaga v zmogljivosti za projekcijo moči, se Madžarska osredotoča na izboljšanje mobilnosti in povečanje domače obrambne industrije. Čeprav je njena pot podobna Hrvaški, je Madžarska modernizacijo izvajala počasneje. Ker je proces začela bolj zgodaj, je imela namreč na voljo manj zunanjih finančnih mehanizmov, kot je EU SAFE. Kljub temu je relativno hitro integrirala nove sisteme, tako da danes madžarske zmogljivosti tvorijo pomemben del obrambnih zmogljivosti Nata prav na najbolj občutljivem vzhodnem boku.

Ključni projekti do 2035

Vse štiri sosednje države so trenutno v postopku obsežne modernizacije, ki bo trajala še vsaj naslednje desetletje. Najbolj ključne investicije v posodobitve so v večjem delu že opravljene, čeprav dobave še potekajo. Zato se naše sosede lahko osredotočijo na zmogljivosti prihodnosti.

Kopenske sile – skupni premik k novi generaciji oklepnikov, vprašanje avtonomnih sistemov

Vse štiri države vlagajo v tanke in pehotna bojna vozila naslednje generacije. Madžarska⁴⁰ in Italija⁴¹ razvijata in načrtujeta nakup tankov KF-51 Panther, ki naj bi združil tehnologijo umetne inteligence, vrhunsko zaščito in večjo ognjeno moč. Hrvaška in Avstrija medtem posodabljata svoje flote Leopardov 2, ki so še vedno zelo konkurenčni, sploh v različicah A7 in A8. Čeprav nobena država še ni napovedala nakupov brezpilotnih kopenskih sistemov, obstaja veliko zanimanje za njihovo vključitev v prihodnje strukture sil. Skupni trend še vedno potrjuje pomembnost skupnega delovanja sil, a z dodanimi sistemi, kot so brezpilotniki in razširjene zmogljivosti za elektronsko vojskovanje.

Letalske zmogljivosti in zračna obramba – prihaja generacijski prelom

Najbolj pomemben dolgoročni projekt je italijansko sodelovanje pri razvijanju letala šeste generacije GCAP (Global Combat Air Programme – Globalni Letalski Bojni Program). V ta projekt sta vključeni še Velika Britanija in Japonska. Dogovor o skupnem sodelovanju so države podpisale leta 2022, prvi tehnološki demonstrator pa bi lahko poletel že leta 2027. Začetek proizvodnje je predviden leta 2035, skupna vrednost projekta je ocenjena med 80 in 100 milijard evrov. Zaradi spremenjenih tehnoloških zahtev, predvsem večje avtonomije in brezpilotnih zmogljivosti, se je projekt čez čas precej podražil. Italijanski delež je tako predviden na približno 18 milijard evrov.⁴² GCAP je eden izmed dveh mednarodnih evropskih projektov za razvoj letal šeste generacije, drugi je nemško-francoski FCAS (Future Combat Air System – Prihodnji Bojni Letalski Sistem).

Hitro se razvija Hrvaška, ki je z letali Rafale izjemno izboljšala svoje letalstvo, načrtuje pa tudi nadgradnjo protiletalske obrambe. Avstrija in Madžarska primarno krepi protizračno obrambo, od kratkega do dolgega dosega, skupaj s postopno modernizacijo letalstva.

Pomorske zmogljivosti – Sredozemlje in Jadran v novi luči

Italija načrtuje gradnjo novih rušilcev, predvsem za namene protiletalske obrambe,⁴³ in amfibijskih ladij,⁴⁴ ki bodo okrepile njen vpliv v Sredozemlju. Do zdaj je za te zmogljivosti namenila več kot 4 milijarde evrov, a projekti so se še le dobro začeli. Hrvaška razmišlja o nakupu sodobnih korvet za nadzor svoje obale in jadranskega morja.⁴⁵ Obe državi tako krepi pomorske zmogljivosti, Italija na regionalni ravni, Hrvaška pa lokalno.

Kibernetsko in informacijsko vojskovanje – obvezna oprema

Vse sosednje države povečujejo dolgoročne investicije v kibernetsko in informacijsko obrambo. Avstrija je tukaj v prednosti, saj je že vzpostavila integrirano poveljstvo za kibernetske sile. Za naslednjih pet let načrtuje predvsem investicije v odpornost proti hibridnim grožnjam in zaščiti kritične infrastrukture, tudi v sklopu projekta Evropskega zračnega ščita. Enakim trendom sledi Madžarska, ki je prav tako že ustanovila posebno kibernetsko enoto in zmogljivosti za hibridno vojskovanje.

Italija namerava ustanoviti t. i. kibernetško vojsko, ki bi obsegala približno 1500 pripadnikov, tako civilnih strokovnjakov kot vojaškega osebja.⁴⁶ Hkrati načrtuje tudi vzpostavitev novega centra za hibridno in informacijsko vojskovanje, ki bi usklajeval odgovore na sodobne grožnje. Za projekte, povezane s kibernetško in informacijsko varnostjo, Italija do leta 2039 načrtuje približno 1,9 milijarde evrov, za širšo digitalizacijo in varne komunikacijske sisteme pa še nadaljnjih 5,9 milijarde evrov.

Brezipilotni sistemi – v zraku in na morju bo pestro, na kopnem (še) ne

Avstrija in Madžarska načrtujeta predvsem širjenje zaščitnih sistemov proti brezipilotnim letalnikom. Medtem ko Avstrija še ni napovedala večjih investicij v lastne brezipilotne zmogljivosti, Madžarska v sklopu modernizacije sil predvideva tudi nove obrambne in napadalne brezipilotne zmogljivosti. Zaenkrat še ni predstavila specifičnih sistemov.

Italija načrtuje obsežne investicije v brezipilotne sisteme v vseh vejah vojskovanja. Je tudi ena izmed štirih držav, skupaj s Francijo, Nemčijo in Španijo, ki razvijajo srednji evropski brezipilotni letalnik EURODRONE. Skupna vrednost 60 sistemov je bila leta 2022 predvidena približno 7 milijard evrov, a se projekt sooča s številnimi zapleti in zamudami. Prvi prototip naj bi poletel leta 2027. V začetku leta 2026 so se pojavila poročila, da naj bi Francija začela pogajanja o izstopu iz projekta, kar bi verjetno zamaknilo nadaljnji razvoj.⁴⁷

Za razvoj in nakup bojnih brezipilotnih letalskih sistemov za vojsko, letalstvo in mornarico je Italija predvidela približno 2,7 milijarde evrov do leta 2027, za površinske in podmorske brezipilotne sisteme pa še dodanih 3,2 milijarde evrov do leta 2029.

Hrvaška je že napovedala, da bo podjetju Končar namenila do 150 milijonov evrov za razvoj domačega sistema elektronske protidronske zaščite, ki vsebuje dva nepremična sistema za zaščito kritične infrastrukture in dva mobilna sistema za zaščito pehotnih enot vojske.⁴⁸

O avtorju

Brin Najžer, PhD (Združeno Kraljestvo Velike Britanije in Severne Irske) je magistriral in doktoriral na Univerzi v Aberdeenu s področja strateških študij in mednarodnih odnosov, s posebnim poudarkom na hibridnem vojskovanju. Deluje kot neodvisni strateški analitik, svetovalec na področju obrambne industrije in podpredsednik Evro-Atlantskega Sveta Slovenije. Več let je bil konzultant pri Janes Strategic Services. Njegovo strokovno udejstvovanje zajema področja geopolitike, strategije, hibridnega vojskovanja, obrambne industrije, sodobnih vojaških tehnologij in evropske varnosti.

Viri

¹ IISS. (2026). *The Military Balance 2026* (pp. 75–76). Routledge.

² Militär Aktuell. (2024). *Austrian Armed Forces launch of Directorate 6 – ICT/Cyber*. <https://militaeraktuell.at/en/austrian-armed-forces-launch-of-directorate-6-ictcyber/>

³ Kaponig, H. (2020). Austria's national cyber security and defense policy: Challenges and the way forward. *Connections: The Quarterly Journal*, 19(1), 21–37. <https://doi.org/10.11610/Connections.19.1.03>

⁴ Heiming, G. (2023). Austria is modernizing the Leopard 2A4 main battle tank and the Ulan infantry fighting vehicle. *European Security & Technology (ESUT)*. <https://esut.de/en/2023/02/meldungen/40143/oesterreich-modernisiert-kampfpanzer-leopard-2a4-und-schuetzenpanzer-ulan/>

⁵ Euro Defence. (2023). *Modernisation of the Austrian Ulan IFV*. <https://www.euro-defence.eu/2023/03/01/modernisation-of-the-austrian-ulan-ifv/>

- ⁶ Militär Aktuell. (2024). *Gdels Steyr: 225 new Pandurs for the Armed Forces*. <https://militaeraktuell.at/en/gdels-steyr-225-new-pandurs-for-the-armed-forces/>
- ⁷ The Aviationist. (2025). *Leonardo wins contract to supply M-346F Block 20 to Austria*. <https://theaviationist.com/2025/12/17/leonardo-contract-austria-m-346f-block20/>
- ⁸ Militär Aktuell. (2023). *The Austrian Armed Forces are modernizing their air defence system*. <https://militaeraktuell.at/en/the-austrian-armed-forces-are-modernizing-their-air-defence-system/>
- ⁹ Militär Aktuell. (2023). *Luftabwehr: Plant das Heer auch für die Langdistanz?* <https://militaeraktuell.at/luftabwehr-plant-das-heer-auch-fuer-die-langdistanz/>
- ¹⁰ Brussels Signal. (2025). *Neutral Austria to buy €4 billion worth of long-range missiles, says defence minister*. <https://brusselssignal.eu/2025/03/neutral-austria-to-buy-e4-billion-worth-of-long-range-missiles-says-defence-minister/>
- ¹¹ Militär Aktuell. (2025). *Attention construction site: The Armed Forces continue to build*. <https://militaeraktuell.at/en/attention-construction-site-the-armed-forces-continue-to-build/>
- ¹² Defense News. (2025). *Austria is torn over age-old question of neutrality and NATO*. <https://www.defensenews.com/global/europe/2025/07/31/austria-is-torn-over-age-old-question-of-neutrality-and-nato/>
- ¹³ IISS. (2026). *The Military Balance 2026* (pp. 81–83). Routledge.
- ¹⁴ Ministrstvo za obrambo Republike Hrvaške. (2024). *The Government of the Republic of Croatia agrees to the procurement of HIMARS*. <https://www.morh.hr/en/the-government-of-the-republic-of-croatia-agrees-to-the-procurement-of-himars/>
- ¹⁵ Croatia Week. (2025). *Croatia announces €2.18 billion defence modernisation package*. <https://www.croatiaweek.com/croatia-announces-e2-18-billion-defence-modernisation-package/>
- ¹⁶ Dassault Aviation. (2021). *Croatia and France finalize Rafale acquisition*. <https://www.dassault-aviation.com/en/group/press/press-kits/croatia-and-france-finalize-rafale-acquisition/>
- ¹⁷ Lockheed Martin. (2024). *Croatia triples Black Hawk fleet with purchase of eight additional helicopters*. <https://news.lockheedmartin.com/2024-07-12-Croatia-Triples-Black-Hawk-Fleet-with-Purchase-of-Eight-Additional-Helicopters>
- ¹⁸ Vjesnik. (2025). *Revealed: Croatia is making combat drones and no one knew*. <https://vjesnik.com.au/2025/05/revealed-croatia-is-making-combat-drones-and-no-one-knew/>
- ¹⁹ Ministrstvo za obrambo Republike Hrvaške. (2025). *Anušić: Equipping all three services of the Croatian Armed Forces – Investments in major modernisation will reach approximately €4 billion*. <https://www.morh.hr/en/anusic-equipping-all-three-services-of-the-croatian-armed-forces-%E2%80%92-investments-in-major-modernisation-will-reach-approximately-e4-billion/>
- ²⁰ IISS. (2026). *The Military Balance 2026* (pp. 109–113). Routledge.
- ²¹ Geopolitica.info. (2025). *DPP Italia Difesa*. <https://geopolitica.info/dpp-italia-difesa/>
- ²² Defense News. (2026). *Italy gets first Lynx fighting vehicles due to reshape the army*. <https://www.defensenews.com/global/europe/2026/01/28/italy-gets-first-lynx-fighting-vehicles-due-to-reshape-the-army/>
- ²³ The Defense Post. (2025). *Italy orders Lynx and Panther from Rheinmetall*. <https://thedefensepost.com/2025/01/30/italy-lynx-panther-rheinmetall/>
- ²⁴ Reuters. (2024). *Italy to spend \$7.5 bln on new Eurofighter jets, document shows*. <https://www.reuters.com/business/aerospace-defense/italy-spend-75-bln-euros-new-eurofighter-jets-document-shows-2024-07-08/>
- ²⁵ Defense News. (2024). *Italy to buy 25 extra F-35 fighter jets under new budget*. <https://www.defensenews.com/global/europe/2024/09/17/italy-to-buy-25-extra-f-35-fighter-jets-under-new-budget/>
- ²⁶ The Aviationist. (2025). *Italy signs contract for two EA-37B Compass Call electronic warfare aircraft*. <https://theaviationist.com/2025/07/21/italy-contract-ea-37b-compass-call/>
- ²⁷ Defence-UA. (2025). *Italy pushes forward with AW249 attack helicopter: Costly bet on homegrown airpower*. https://en.defence-ua.com/analysis/italy_pushes_forward_with_aw249_attack_helicopter_costly_bet_on_homegrown_airpower-16332.html
- ²⁸ Defence Blog. (2026). *Italian Army receives first SAMP/T NG air defense system*. <https://defenceblog.com/italian-army-receives-first-samp-t-ng-air-defense-system/>
- ²⁹ Naval News. (2026). *Fincantieri lays keel of first U212NFS submarine*. <https://www.naval-news.com/naval-news/2026/03/fincantieri-lays-keel-of-first-u212nfs-submarine/>
- ³⁰ Reuters. (2025). *Italy plans €2.4 billion investment in frigates, document shows*. <https://www.reuters.com/business/aerospace-defense/italy-plans-24-billion-euros-investment-frigates-document-shows-2025-12-16/>
- ³¹ IISS. (2026). *The Military Balance 2026* (pp. 105–107). Routledge.
- ³² Grosswald. (2026). *Hungarian defense modernization: Inside the Zrinyi 2026 program – A comprehensive analysis of Central Europe’s most ambitious military transformation*.

<https://www.grosswald.org/hungarian-defense-modernization-inside-the-zrinyi-2026-program-a-comprehensive-analysis-of-central-europes-most-ambitious-military-transformation/>

³³ Rheinmetall. (2020). *Major defence deal*. <https://www.rheinmetall.com/en/media/news-watch/news/2020/2020-09-10-major-defence-deal>

³⁴ Grosswald. (2026). *Hungarian defense modernization: Inside the Zrinyi 2026 program – A comprehensive analysis of Central Europe's most ambitious military transformation*. <https://www.grosswald.org/hungarian-defense-modernization-inside-the-zrinyi-2026-program-a-comprehensive-analysis-of-central-europes-most-ambitious-military-transformation/>

³⁵ Aviation Today. (2018). *Airbus Helicopters will produce for Hungary – New agreement*. <https://www.aviationtoday.com/2018/12/17/airbus-helicopters-will-produce-hungary-new-agreement/>

³⁶ About Hungary. (2019). *Airbus Helicopters performing test flights for Hungarian Army*. <https://about-hungary.hu/news-in-brief/airbus-helicopters-performing-test-flights-for-hungarian-army>

³⁷ AirData News. (2026). *Hungary reveals first additional Gripen fighter assembled by Saab*. <https://www.airdatanews.com/hungary-reveals-first-additional-gripen-fighter-assembled-by-saab/>

³⁸ Budapest Business Journal. (2017). *Sweden approves 10-year extension of Hungary Gripen lease* [Archived]. <https://web.archive.org/web/20170212152320/http://www.bbj.hu/politics/sweden-approves-10-year-extension-of-hungary-gripen-lease---paper-62472>

³⁹ The Defense Post. (2023). *Hungary orders NASAMS air defense systems*. <https://thedefensepost.com/2023/11/07/hungary-nasams-air-defense/>

⁴⁰ Rheinmetall. (2023). *Panther development contract with Hungary*. <https://www.rheinmetall.com/en/media/news-watch/news/2023/12/2023-12-15-panther-developement-contract-hungary>

⁴¹ The Defense Post. (2025). *Italy orders Lynx and Panther from Rheinmetall*. <https://thedefensepost.com/2025/01/30/italy-lynx-panther-rheinmetall/>

⁴² Defense News. (2026). *Italy faces GCAP warplane price tag topping \$21 billion*. <https://www.defensenews.com/global/europe/2026/01/20/italy-faces-gcap-warplane-price-tag-topping-21-billion/>

⁴³ Naval News. (2023). *Onwards and forwards: Italian Navy program update*. <https://www.navalnews.com/naval-news/2023/07/onwards-and-forwards-italian-navy-program-update/>

⁴⁴ Zona Militar. (2026). *With an investment of €2.7 billion, the Italian Navy plans the construction of two new guided missile destroyers*. <https://www.zona-militar.com/en/2026/01/11/with-an-investment-of-e2-7-billion-the-italian-navy-plans-the-construction-of-two-new-guided-missile-destroyers/>

⁴⁵ Naval News. (2026). *Croatia moving closer to new corvettes procurement*. <https://www.navalnews.com/naval-news/2026/01/croatia-moving-closer-to-new-corvettes-procurement/>

⁴⁶ Il Sole 24 Ore. (2025). *From the civilians and military involved: This is what the cyber army of Italy will look like*. <https://en.ilssole24ore.com/art/from-the-civilians-and-military-involved-mission-to-cover-this-is-what-the-cyber-army-of-italy-will-look-like-AHruSkDD>

⁴⁷ AeroTime. (2026). *France negotiating Eurodrone exit*. <https://www.aerotime.aero/articles/france-negotiating-eurodrone-exit>

⁴⁸ Ministarstvo za obrambo Republike Hrvaške. (2025). *Minister Anušić signs counter-UAS systems framework agreement with Končar*. <https://www.morh.hr/en/minister-anusic-signs-counter-uas-systems-framework-agreement-with-koncar/>